

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 89/2023**

Het is grondwettig dat de naam van het minderjarige kind slechts gewijzigd kan worden met instemming van beide ouders, wanneer de afstamming van de ene ouder wordt vastgesteld na de afstamming van de andere ouder

De biologische vaders van twee minderjarige kinderen treden elk in rechte op om hun vaderschap te laten vaststellen. De Rechtbank willigt die vorderingen in. In de twee zaken vraagt de biologische vader ook dat de naam van het kind, welke die van de moeder is, wordt gewijzigd, wat de moeder weigert. De Rechtbank merkt op dat de vaststelling van een tweede afstammingsband na de eerste geen wijziging van de naam van het kind met zich meebrengt, tenzij de ouders het daarover eens zijn. De Rechtbank vraagt aan het Hof of die regel grondwettig is.

Het Hof oordeelt dat het, rekening houdend met het belang van het kind en het sociale nut van de onveranderlijkheid van de naam, verantwoord is dat de naam van het kind slechts gewijzigd kan worden met instemming van beide ouders, wanneer de afstamming van moederszijde en die van vaderszijde achtereenvolgens zijn vastgesteld. Bovendien acht het Hof het verschil in behandeling niet discriminerend naargelang de afstamming van vaderszijde wordt vastgesteld na de afstamming van moederszijde (bij gebrek aan overeenstemming tussen de ouders behoudt het kind de naam van de moeder) of de afstamming van vaderszijde wordt gewijzigd naar aanleiding van een vordering tot betwisting van en tot onderzoek naar het vaderschap (bij gebrek aan overeenstemming tussen de ouders draagt het kind als nieuwe naam de dubbele naam).

1. Context van de zaak

De biologische vader van een kind geboren in 2017 en die van een kind geboren in 2020 stellen elk een vordering in voor de Rechtbank van eerste aanleg Namen om hun vaderschap te laten vaststellen. De Rechtbank willigt die vorderingen in. In de twee zaken vraagt de biologische vader ook dat de naam van het kind, welke die van de moeder is, wordt gewijzigd. De Rechtbank merkt op dat de vaststelling van een tweede afstammingsband na de eerste geen wijziging van de naam van het kind met zich meebrengt, tenzij de ouders het daarover eens zijn (artikel 335, § 3, van het oud Burgerlijk Wetboek). In de twee zaken weigert de moeder echter elke wijziging van de naam van het kind. De Rechtbank vraagt aan het Hof of artikel 335, § 3, van het oud Burgerlijk Wetboek in strijd is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) en met het belang van het kind (artikel 22*bis*, vierde lid, van de Grondwet en artikel 3, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind).

2. Onderzoek door het Hof

Allereerst herinnert het Hof eraan dat de toekenning van een familienaam in hoofdzaak berust op overwegingen van sociaal nut. In tegenstelling tot de toekenning van de voornaam wordt zij door de wet bepaald. Die wet strekt ertoe de familienaam op een eenvoudige, snelle en eenvormige wijze te bepalen en er een zekere onveranderlijkheid aan te geven.

Wat het belang van het kind betreft van wie de afstamming in de eerste plaats werd vastgesteld van de ene ouder en later van de andere ouder, verwijst het Hof naar zijn [arrest nr. 95/2019](#). Het Hof heeft in dat arrest geoordeeld dat in een dergelijke situatie aan het kind reeds de naam van de eerste ouder werd toegekend en dat de onenigheid over de naam zich pas later voordoet, wanneer de afstamming van de tweede ouder wordt vastgesteld. Het kind kan in dat geval reeds geruime tijd de naam van de eerste ouder hebben gedragen. In die situatie **is het, rekening houdend met het belang van het kind en het sociale nut van de onveranderlijkheid van de naam, redelijk verantwoord dat de naam van het kind slechts gewijzigd kan worden met instemming van beide ouders**. Zij zijn samen het meest geschikt om het belang van het kind te kunnen beoordelen.

Het Hof is ook van oordeel dat de betrokken bepaling **geen discriminatie tussen mannen en vrouwen** met zich meebrengt. Die bepaling is op gelijke wijze van toepassing op de moeder en de vader en zij worden dan ook gelijk behandeld in hun recht om hun familienaam over te dragen aan hun kind. De overgrote meerderheid van de situaties waarin de twee afstammingen achtereenvolgens worden vastgesteld, zijn weliswaar situaties waarin de afstamming van moederszijde wordt vastgesteld vóór de afstamming van vaderszijde en het kind dan ook de naam van de moeder draagt. In de veronderstelling dat daaruit een indirect verschil in behandeling voortvloeit tussen mannen en vrouwen is dat niettemin redelijk verantwoord om de hierboven vermelde redenen.

Volgens het Hof is het voorts **niet discriminerend dat de betrokken bepaling geen beoordelingsbevoegdheid toekent aan de rechter**, terwijl de rechter in bepaalde gevallen een beoordelingsbevoegdheid heeft in verband met de naam van een geadopteerde bij een gewone adoptie. Bij een gewone adoptie is het leidend beginsel immers niet de onveranderlijkheid van de naam, maar de wijziging van de naam van de geadopteerde om de adoptieve afstamming weer te geven. Enkel wanneer gevraagd wordt dat de geadopteerde zijn naam behoudt en wanneer de betrokken personen het oneens zijn over dat verzoek, heeft de rechter een beoordelingsbevoegdheid.

Het Hof onderzoekt ten slotte het verschil in behandeling naargelang de afstamming van vaderszijde wordt vastgesteld na de afstamming van moederszijde of de afstamming van vaderszijde wordt gewijzigd. Wanneer de afstamming van vaderszijde van een minderjarig kind komt vast te staan na de afstamming van moederszijde naar aanleiding van een vordering die met succes door de biologische vader werd ingesteld (vordering tot onderzoek van het vaderschap of vordering tot toestemming van erkenning), blijft het kind de naam van de moeder dragen als de ouders het oneens zijn over de naam van het kind. Wanneer daarentegen de afstamming van vaderszijde van een minderjarig kind wordt gewijzigd naar aanleiding van een vordering die met succes wordt ingesteld door de biologische vader (vordering tot betwisting van en tot onderzoek naar het vaderschap), draagt het kind als nieuwe naam de namen van de moeder en van de biologische vader, naast elkaar in alfabetische volgorde, als de ouders het oneens zijn over de naam van het kind. Het Hof oordeelt dat dit verschil in behandeling op een **objectief en pertinent criterium** berust. In het eerste geval blijft de naam van het kind, welke die van de moeder is, overeenstemmen met een werkelijke afstamming. De wetgever kon dus redelijkerwijs oordelen dat de naam van het kind niet hoefde te worden gewijzigd, tenzij de ouders het eens zijn over een wijziging. In het tweede geval daarentegen is het mogelijk dat de naam van het kind, althans gedeeltelijk, niet langer overeenstemt met een werkelijke

afstamming. De wetgever kon dus redelijkerwijs bepalen dat bij gebrek aan overeenstemming tussen de ouders de regel van de dubbele naam van toepassing is. Ten slotte heeft de betrokken bepaling **geen onevenredige gevolgen**. Wanneer het kind van wie de afstamming van vaderszijde komt vast te staan na de afstamming van moederszijde, meerderjarig is geworden, kan het in voorkomend geval een verzoek tot verandering van naam indienen.

3. Besluit

Het Hof oordeelt dat artikel 335, § 3, van het oud Burgerlijk Wetboek de artikelen 10, 11 en 22*bis*, vierde lid, van de Grondwet en artikel 3, lid 1, van het Verdrag van de rechten van het kind **niet schendt**.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)